

Wel an, laet ons
tot Bethlem gaen

Van generatie op generatie doorgegeven Kerstspel: eeuwenoud toneelstuk uit het dorpje Oberufer

Het kerstspel wordt al meer dan honderd jaar op vrijescholen in de hele wereld gespeeld. Dit is wat we weten over de herkomst van het spel.

Het toneelstuk komt uit Bratislava, om precies te zijn uit het dorpje Oberufer. We kennen het dankzij de Duitse taalwetenschapper Karl Julius Schröer. Hij zag halverwege de negentiende eeuw twee keer een uitvoering van het spel, en zette het op schrift. In de honderden jaren daarvoor werd het altijd van generatie op generatie doorgegeven.

Vermoedelijk komt een groot deel uit de zestiende eeuw. De tekst van de wisselzang tussen Jozef en Maria is nog ouder, mogelijk uit de 14de eeuw. Enkele delen zouden teruggaan op Latijnse hymnes uit de 12de eeuw.

In Oberufer werd in oktober, na de oogst, met het instuderen begonnen. Alleen mannen en jongens deden mee. De rollen van de engel en Maria werden gespeeld door jongens die nog niet aan hun stemwisseling toe waren. Op de dag van de opvoering trokken de spelers (de kompanij) in burger door het dorp. De engel, die wel al verkleed was, liep voorop. Het spel begon rond een uur of drie 's middags in de herberg. Achtereenvolgens speelden ze het kerst- en driekoningenspel, het paradijsspel en een klucht.

In 1880 werkte Schröer als professor in Wenen en daar kwam de nog jonge Rudolf Steiner als student bij hem op bezoek. Steiner heeft ooit geschreven hoe de taalwetenschapper vol vuur raakte als hij over de spelen vertelde. Ook op Steiner maakten de verhalen grote indruk. Vanaf de stichting van de eerste vrijeschool in Stuttgart in 1919 werd het elk jaar voor de leerlingen opgevoerd. Steiner zelf heeft het stuk in Dornach negen keer geregisseerd. De Nederlandse tekst danken we aan Sanne Bruinier, zij vertaalde het stuk tussen 1923 en 1927.

Voor de boerenbevolking was het kerstspel een grootse gebeurtenis. De notabelen van het dorp waren overigens minder blij met deze (volkse) traditie. In de tekst van de Sterrenzanger, en vooral de reactie daarop door de kompanij, is een toespeling hierop gemaakt.

Regisseur Leontine Schrijver 'Het is eigenlijk een levend schilderij waar je naar kijkt'

In 1986 werd ze juf op onze school en tot op de dag vandaag is ze nog steeds actief: als regisseur van het kerstspel. We hebben het over Leontine Schrijver (60). Het regisseren vindt ze 'echt een eer om dat te doen'. "Een hele mooie manier om naar Kerstmis toe te leven."

Leontine begon dus als juf in het jaar 1986. Vijf jaar eerder was de school, met drie eersteklassers en vijf kleuters, opgericht door Edward Vogel en Petra Agterhof. Leontine startte met de eerste klas. Haar 'eerste rondje', vertelt ze. In die klas zat onder andere Petra, die nu haar zoon in de vierde klas bij ons op school heeft. Ook de oudste zoon van ene Leny zat bij haar in de klas. Leny werd klassenmoeder, maar later zelf ook juf op onze school: wat ze tot op de dag vandaag nog steeds is.

Andere namen uit die tijd: de tweede klas werd geleid door Simone Marx. Daarboven twee combinatieklassen door Jannie Möller en Edward Vogel. Kleuterjuffen waren Lucienne Koimans en Joke Weijssenfeld. Paul de Bruin (gymnastiek) en Theo Kooper (conciërge) horen ook bij die periode.

Leontine herinnert zich nog het geelblauwe schoolgebouw op de Heerlenstraat, aan de rand van Stedenwijk, op een open veld dichtbij busstation 't Oor. "Omdat Almere toen nog geen trein had, kwam ik altijd aan op dat busstation. Vanuit daar gezien leek het gebouw altijd op een ontspoorde trein", lacht ze. "Maar het was een heel fijn gebouw hoor. We hadden een prachtige plek met veel groen om

ons heen." Helaas werd het gebouw vier jaar later verwoest door een brand.

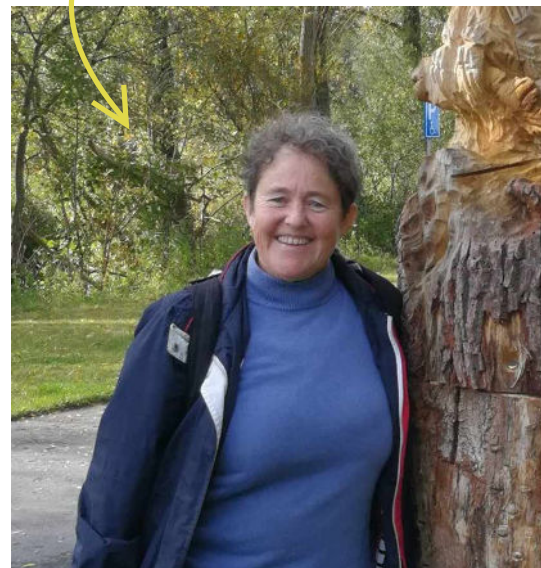
Elk nadeel heeft zijn voordeel: na een aantal jaar kreeg de Vrijeschool Almere een nieuw gebouw op de Lierstraat, mét een toneelzaal. Om de inrichtingskosten van het gebouw zo laag mogelijk te houden werd een beroep gedaan op ouders. Er is wekenlang getimmerd en geschilderd. Een groep ouders zamelde geld in voor de belichting van het podium. Ze deden dat door het stuk 'de Kleine Prins' te spelen op allerlei scholen.

In die toneelzaal is ook meer dan 25 jaar ook het kerstspel opgevoerd, de reden waarom we contact zoeken met Leontine. Zij is al twintig jaar regisseur van het spel.

Heb je het kerstspel zelf ook gespeeld? "Ja, ik heb eerst zelf jaren meegedaan. Vroeger werd het gewoon van je verwacht als je voor de klas stond. Zo was het ook bedoeld door Steiner, als een geschenk aan de ouders en de kinderen, aan de schoolgemeenschap eigenlijk. We oefenden altijd op donderdag. Dan stond je eerst de hele dag voor de klas, daarna deed je de teamvergadering en dan deden we het paradijs- en kerstspel achter elkaar. Natuurlijk best zwaar, maar als team krijg je daar zo'n kracht en energie van. Je leeft echt naar kerst toe."

Hoe ben je uiteindelijk regisseur geworden? "Jannie Möller regisseerde het paradijs- en kerstspel. Die had een vracht aan ervaring. Toen ze met

Juf
Leontine

pensioen ging heb ik haar geholpen, zoals spelers vragen en schmink en kleding regelen. Op een gegeven moment vroeg ze of ik het paradijsspel over wilde nemen. Dat was in eerste instantie een lastig spel, maar doordat ik mij erin heb verdiept, is het nu mijn lievelingsspel. Daar heb ik de meeste verbinding mee gekregen."

Hoe is het om de spelen te regisseren? "Het feit dat ik gevraagd ben door Jannie Möller vond ik heel bijzonder. Dat zij mij heel specifiek op het oog had. Je moet als regisseur namelijk echt iemand hebben die bereid is om in de antroposofische gedachte te duiken. In die diepere laag. Ik vind het echt een eer om dat te doen. Voor mij is het een manier om, ondanks de drukke tijd, naar Kerstmis toe te leven. Het geeft echt voldoening."

Het kerstspel is ook een tijd geregisseerd door pianiste Joan Slebos, hebben jullie dingen veranderd? "Ik denk dat Joan en ik wat meer dynamiek aan de spelen hebben toegevoegd. Het was eerst vrij statisch. Volgens Steiner moest het een eigenlijk een levend schilderij zijn waar je naar kijkt, maar wij vonden dat er wel wat meer interactie mocht komen tussen de mensen. Zo mag Jozef echt bezorgd zijn om zijn vrouw. Ik heb hem menselijker en warmer gemaakt. Mensen moeten dat kunnen voelen hoe die band is tussen die twee."

Heb je je veel verdiept in de achtergronden van het spel?

"Jannie Möller heeft mij ongelofelijk veel over de achtergronden geleerd. Waarom bepaalde dingen zijn zoals ze zijn en ze zo uitgebeeld worden. Van de kleuren van de drie koningen tot waarom bepaalde spelers voor- en andere achteraan lopen. Ik heb ook boek met regieaanwijzingen van Rudolf Steiner zelf. Dat zijn echte aanwijzingen van hoe het in zijn tijd werd gespeeld. Er staan ook foto's in. Ik kijk daar nog weleens naar, bijvoorbeeld hoe het nou ook alweer zit met de driehoek op het voorhoofd van Godvader in het paradijsspel. Ook in het spel tussen de herders zitten veel aanwijzingen van Steiner."

Kun je wat voorbeelden noemen uit het spel met de herders?

"De herders staan symbool voor onze gevoelswereld. In die gevoelswereld heb je een driegeleding. Ten eerste Stiechel, de jongste, die doet gelijk alles. Hij heeft een sterke wilsimpuls en wil in de actie schieten. Hij wordt teruggefloten door andere herders omdat hij soms te snel gaat. Hij is heel erg een wilsmens."

"Witok is relatief de oudste. Die is heel erg van het overpeinzen. Hij is de meest gevoelige van deze drie gevoelsmensen. Gallus is de relatief iets wakkere van de drie. De andere zitten meer in de gevoelswereld. Gallus is degene die zegt: wat zullen we geven? Daar hadden de andere nog niet over nagedacht! Qua leeftijd is hij middelste. Dat is het subtiele onderscheid wat je tussen die drie maakt."

"De overeenkomst is dat ze alle drie nog in verbinding staan met de geesteswereld. Daarom weten ze dat er een kind geboren wordt. Ze hebben die natuurlijke verbinding. In het Driekoningenspel zie je deze driegeleding overigens ook terug. Daar is Balthasar vergelijkbaar met de oude gevoelige Witok. Caspar is zoals de jonge Stiechel met zijn enorme wilskracht. Gallus heeft overeenkomsten met Melchior."

Sommige scholen kiezen voor een moderne versie die wat beter is te verstaan. Wat vind je daarvan?

"Sommige ouders zijn weleens naar mij toegekomen met het verzoek om dat ook te gaan doen. Voor mij voelt het raar om er een mooie vernederlandste versie van te maken. Het is van oorsprong een spel uit de middeleeuwen. Het gros vindt het zoals het nu is, prachtig. Ik vind dat zelf ook, misschien ook omdat ik het spel al sinds 1986 speel. Het klinkt voor mij zo vertrouwd. Steiner heeft oorspronkelijk gezegd: het gaat om beleving van de beelden. Dat je die beelden in je hart

meedraagt de kersttijd in. Je kunt zien en voelen wat er gebeurt, je hoeft het niet letterlijk te verstaan. Als je het in het Nederlands doet, dan wil je de tekst blijven volgen. Dan ga je te veel in je hoofd zitten. Kinderen hoor je er overigens nooit over, alleen de ouders. Misschien is het de ratio van de mensen van tegenwoordig die daar behoefte aan heeft."

Zijn er altijd genoeg spelers?

"Deze keer was het helemaal rond gelukkig. De afgelopen jaren is dat ook weleens anders geweest. Dat we tot op laatste moment te weinig spelers hadden. Maar het is altijd goed gekomen."

Wanneer begin je met oefenen?

"We beginnen altijd in de week na de herfstvakantie met repeteren. De spelers zijn dan allemaal bekend, juf Saraya regelt dat tegenwoordig. Zij doet ook de communicatie. Het is een uitdaging als je veel nieuwe mensen erbij hebt. Vorig jaar werden Jozef, Maria, de engel en Crispijn gespeeld door nieuwe ouders. Die heb ik toen even apart begeleid. Helga van Muijen heeft daar ook mee geholpen. Gelukkig doen die ouders dit jaar weer mee."

Hoe lang ga je nog door?

"Ik ben wel aan het kijken naar een opvolger. Ik merk dat het leven mij een andere kant op trekt. Ik wil het wel zorgvuldig doen. Het is niet: hier heb je tekst en plaatjes van hoe het eruit moet zien en doe het maar, dat kan alleen als noodoplossing. Ik denk dat ik het wel moeilijk vind om afscheid te nemen. Ik heb het een keer twee jaar niet geregisseerd. Dat was mijn eigen keuze en ik merkte dat ik het gewoon miste." voor de klas.

Column Groter groeien

Laat mij een persoonlijk verhaal met u delen. Mijn dochter, een zesdeklasser, was tijdens tweede advent engel. Ze mocht dus het licht aansteken in de spiraal van advent. Een prachtig beeld. Thuis ervaar ik mijn dochter ook vaak als de bringer van het licht, maar hier als directeur overviel mij nu ook opeens een geluksgevoel. Toen ik zag hoe ze de kaars aanstak, voelde ik mij in mijn hart geraakt worden.

Ze deed dit ritueel samen met een van haar vriendinnen uit haar klas. Een van hen mocht ook het licht ontsteken in de lantaarns van de klassen. Maar wie? Ze zochten een manier om tot een besluit te komen. Het werd steen, papier, schaar. En zo stonden ze daar, gecommitteerd aan de uitkomst.

Na de zomer gaan ze naar het voortgezet onderwijs. Ze kennen elkaar vanaf dag één in de kleuterklas van juf Jeannette - ook de klas waar mijn jongens 10 en 8 jaar daarvoor hadden gezeten. De twee meisjes konden al heel vroeg niet zonder elkaar, maar soms ook niet met elkaar. Dat leidde weleens tot pittige discussies, maar

door de jaren heen leerden ze beter naar elkaar te luisteren, deelden ze groepsopdrachten waarin ze elkaars kwaliteiten steeds vaker zagen, en deelden ze persoonlijke geheimen. Ze hielpen elkaar een beter mens te zijn. Ze gaven elkaar de ruimte om zichzelf te zijn.

Deze foto laat een stukje van die wereld zien. Zelfs na het spelletje steen, papier, schaar reflecteert de glimlach de dankbaarheid voor elkaar in hun leven. Als klasgenoten en vriendinnen hebben ze veel van elkaar geleerd.

Het gevoel dat mij overviel, was een gevoel van dankbaarheid. Dankbaarheid voor wat deze plek mijn kind heeft gebracht. In onze school noemen we dit 'groter groeien' en 'ontdekken wie je bent'. Nu wordt het landelijk burgerschap genoemd, waar termen als vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, gelijke behandeling, verdraagzaamheid en tolerantie gebruikt worden. Op onze school ontmoeten kinderen elkaar, doen samen ervaringen op en leren af te stemmen op elkaar.

Dank aan al mijn collega's om de leerlingen zo'n oefenplaats te bieden en dank aan alle ouders die hun kinderen elke dag een stukje ontwikkeling en groter groeien aan ons toevertrouwen!

Op naar het nieuwe jaar, het zaadje ontkiemt al bijna. Ik kan niet wachten wat het ons allemaal gaat brengen, maar ik verwacht een heerlijke oogst.

Marianne van der Stok
directeur Vrijeschool Almere

Kerstmis:
de belofte
dat het weer
lichter zal
worden

Kerstmis valt samen met de winterzonnnewende, net zoals Sint-Jan samenvalt met de zomerzonnnewende. In deze langste nacht is Kerstmis de belofte dat het weer lichter zal gaan worden. Ook diep in onszelf maken we weer ruimte voor het licht.

Na kerstnacht, volgen twaalf 'heilige nachten'. De eerste zeven dagen is de periode van het afsluiten en afronden. Na de jaarwisseling volgen de vijf heilige nachten die meer gericht zijn op het nieuwe, op dat wat nog komen gaat. Op 6 januari volgt Driekoningen. Het is ook de dag waarop Johannes de Doper Jezus in de Jordaan doopte. Dit is de 'geboortedag' van Christus, schrijft Fred Tak in zijn jaarfeestenboek uit 2000, waarin hij aandacht schenkt aan de verschillen tussen de twee Jezuskinderen: uit het evangelie van Lucas en uit Mattheüs. Tussen beide verhalen vormt zich een 'hemels licht, verlopend naar aardse wijsheid'.

Klas 6B

Inleven in een Romeinse keizer

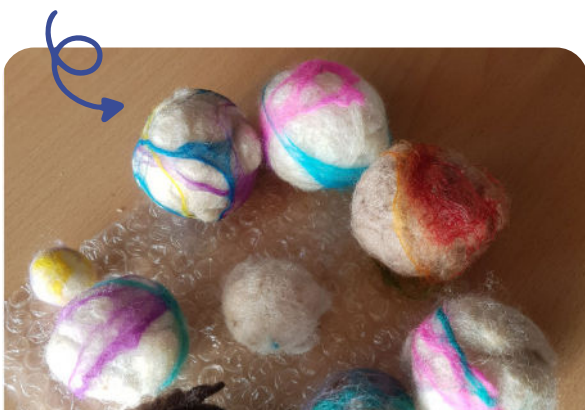
De zesde klas op de Monteverdistraat dook de afgelopen weken in de wereld van de Romeinen. 'Eén van de leukste periodes van klas 6', vindt juf Saraya. Voor de Vrije Mare vertelt ze er kort over.

De kinderen hebben enorm genoten van alles dat het machtige Romeinse volk ons gebracht heeft. Het enthousiasme spatte ervan af. Ze hebben gesmild van de verhalen en hebben prachtige periodeschriften gemaakt bomvol informatie over het ontstaan, het koninkrijk, de republiek en het keizerrijk.

Ook het leger, de legerkampen en de prachtige bouwwerken waar de Romeinen om bekend staan, zijn aan bod gekomen. Het schrijven van de lange teksten werd zonder morren gedaan met deze interessante inhoud. Aan het einde van de periode hebben de kinderen Romeinse keizers geïnterviewd. Een deel van de klas heeft zich helemaal verdiept in het leven, de karaktereigenschappen en bijzondere daden van een keizer. Het andere deel van de klas heeft deze keizers allerlei vragen gesteld om zo meer over de keizers van toen te weten te komen. Het was zo ontzettend leuk om de leuke vragen te horen en de karaktereigenschappen van de keizers tot leven te zien komen in het spel van de kinderen. Een geslaagde periode!

Workshop viltten Kerstballen van Oosterwoldse wol

Klas 3 van de Vrijeschool Oosterwold heeft als afsluiter van de periode over oude ambachten een workshop wolviltten gehad. Merel, een moeder op school, had echte, ongewassen schapenwol uit Oosterwold meegenomen. Sommigen vonden het heerlijk ruiken, anderen wat minder – maar dat mocht de pret niet drukken. Onder leiding van Merel werd de wol eerst gewassen en daarna gevilt. Er werden mooie ballen gevormd. “Met het oog op de geldperiode die we afsluiten met een kerstmarkt, hebben we alvast iets gemaakt om daar te verkopen: kerstballen gevilt van schapenwol uit Oosterwold!”, zegt juf Myra enthousiast. “Het was een groot succes. Bijna elke leerling heeft drie mooie kerstballen gevilt om te verkopen op de kerstmarkt.”

Adventstuintje 'De spiraal symboliseert de weg naar binnen'

Het wordt een adventstuintje genoemd: een spiraal van zand of takjes op de grond in de kleuterklas, met in het midden een grote kaars. Renée Gorissen, kleuterleerkracht op de Lierstraat, vertelt over het ritueel dat daarbij hoort.

*Kinderen kom
Zie het licht
Gaaf het in het midden branden
Kom met de kaars in je handen
Kaarsje brandt
In je hand
Laat het licht in harten ook schijnen
Zal het duister spoedig verdwijnen*

Op de ochtend van de adventsviering, zitten de kinderen verwachtingsvol om de spiraal heen. In hun hand een kaarsje. Een engel uit de zesde klas komt binnen met een brandende kaars. Eerbiedig en geconcentreerd loopt de engel het adventstuintje in en steekt de kaars in het midden aan. Het wordt muisstil in de klas. De kinderen kijken ademloos toe.

Terwijl we samen zingen, mogen de kinderen een voor een het adventstuintje in lopen en hun lichtje ontsteken. Wanneer ze hun weg terug lopen zetten ze hun kaarsje in de spiraal. Het is prachtig om te zien hoe ieder kind op zijn eigen manier door het tuintje wandelt. De een standvastig, de ander haastig, weer een ander zoekt de hand van juf voor extra houvast.

In de adventstijd worden de dagen steeds korter. Donkerte en ook stilte nodigen uit om naar binnen te keren en ons innerlijke licht te laten schijnen. De spiraal symboliseert de weg naar binnen. Helemaal binnenin brandt het licht. Het licht neem je mee op je weg naar buiten. Hoop, vertrouwen en houvast voor de toekomst. De kinderen hebben geen weet van de symboliek maar ze ervaren wel de stemming die hierbij hoort en nemen het beeld in zich op.

Kersttijd in de kleuterklas

"Wat wordt er heerlijk door de kinderen gespeeld in deze adventstijd", vertelt Juf Jeannette. In haar kleuterklas op de Monteverdistraat werd een kerstspelletje opgevoerd.

*Sterrenflonker, buiten is het donker,
binnen zijn de lichtjes aan,
we zullen het kerstspelletje
spelen gaan...*

Alle kleding voor het kerstspelletje ligt 's ochtends klaar in de kring op de stoelen zodat de kinderen zelf kunnen kiezen welke personage ze willen zijn. Er zijn ook een paar kinderen die zich liever niet verkleden, voor hen is het genoeg om toe te kijken. We spelen het spelletje en zingen de liedjes en heel voorzichtig aan groeien de kinderen dag naar dag in hun rol. Later, tijdens het vrijspel, wordt alle kleding nog eens doorgepast en vliegen de kledingstukken in het rond om vervolgens met elkaar het kerstspelletje nog eens over te doen. Wat wordt er heerlijk door de kinderen gespeeld in deze adventstijd. Het bruist en zoemt en gaat maar door... Het lijkt wel een bijenkorf met al die bezige bijtjes. In deze tijd van het jaar groeien ze zo in hun spel maar ook als groep. De kinderen zijn zo met elkaar verbonden en om dat als juf te ervaren, is toch altijd weer heel bijzonder. bijzonder gezellige sfeer.

Tekening door Jackie

In ons allen straalt de (kerst)ster

"In onze levendige klas 4, waar de energie soms net zo onstuimig is als een storm, beleven we interessante avonturen", vertellen Demi Lee en Dagmar van de Lierstraat.

Het lijkt wel alsof de dierenwereld ons heeft opgemerkt, want we horen hier en daar mysterieuze dierengeluiden. Waarom? We zijn bezig met onze dierenperiode, waarin we menselijke eigenschappen vergelijken met die van verschillende dieren, zoals beren, uilen en octopussen.

Dit komt samen met onze advent-schilderles, waarbij de klas werd uitgedaagd sterren te tekenen. We stonden als klas symbool voor een ster en probeerden dat gevoel in de vorm over te brengen. De sterren hangen nu in ons lokaal en symboliseren niet alleen de groei en verbondenheid van klas 4, maar ook de beweging van de rechtopstaande mens. We ervoeren de lijnen van hoofd naar linkervoet, naar rechterhand, naar linkerhand, naar rechtervoet, terug naar het hoofd; lijnen in verbinding met elkaar. In ons allen straalt de (kerst)ster.

Leanne Goddijn Kaarsen trekken van heerlijk geurende natuurlijke bijenwas

Het is inmiddels een traditie op onze school geworden dat we met advent een mooie kaars trekken uit bijenwas, schrijft Leanne Goddijn van kleuterklas 3B op de Monteverdistraat

Via Collage, een centrum voor cultuuronderwijs in Almere, komen meester Roger en juf Marieke graag naar onze school om dit met de kinderen te doen. Speciaal voor onze vrijescholen regelt hij via Dipam in Driebergen de heerlijk geurende natuurlijke bijenwas. Meester Roger vertelt hoe hij ooit als vader bij onze school betrokken was, en hoe leuk hij het vindt om via deze activiteit nog bij de school betrokken te blijven. "De sfeer is gewoon fijn."

Om de beurt mogen de kinderen een touwtje aan een stokje in de gesmolten bijenwas laten zakken. Eerst is een muntje nodig als gewicht om het touwtje goed te laten zakken. Na een aantal rondes met aandacht te hebben gedompeld, wordt het muntje verwijderd en dompelen de kinderen hun dikker wordende kaars, tot het groot genoeg is om in een standaardje te staan. De standaard wordt gemaakt van rivierklei en hebben de kinderen versierd met een satéprikker. Vol aandacht worden de voorbeelden nagemaakt of zelfverzonnen creaties gemaakt.

In deze tijd van het jaar waren er behoorlijk wat zieken. Zowel kinderen als docenten. Gelukkig is er aan iedereen gedacht. Mijn klas bestond uit kleuters, eersteklassers en een tweedeklasser. Samen hebben we gezorgd dat er voor iedereen die er niet was, ook een mooie kaars is gemaakt.

Helga van Muijen

Afscheid en loslaten (deel 2)

***'Kon dit maar altijd zo blijven...'
Verandering hoort bij het leven
en afscheid nemen ook. Het kan
helpen om de mooie herinneringen
en de liefde te vangen – en door te
geven. Oud-IB'er Helga van Muijen
schrijft erover in haar rubriek over
opvoeden.***

***'Dit is de gouden bal, deze is van
goud. En deze gouden bal, geef ik
nu aan jou...'***

'Afscheid en loslaten' staat niet op zichzelf. Het is altijd onderdeel van iets nieuws, zoals een verandering, een ontwikkeling, een ontdekking of als een onontkoombare fase omdat het leven niet stilstaat en ook niet achterwaarts geleefd kan worden.

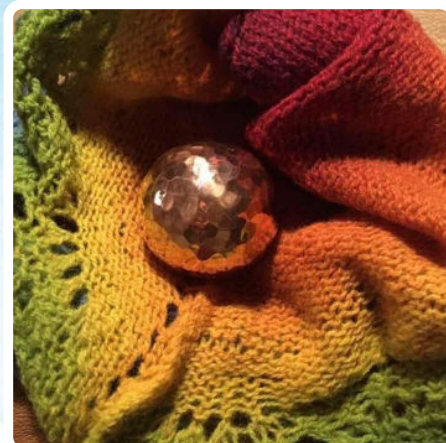
Wat kunnen we verlangen naar wat was... Naar de vertrouwdheid van aanwezigheid van geliefden, van je kinderen, naar de intimiteit van het gezin, je familie of je vriendenkring. 'Kon dit maar altijd zo blijven...', zo fijn, zo veilig, zo vertrouwd. Kinderen kunnen dat ook zo voelen wanneer

ze een nieuwe stap gaan maken. Als ze naar de kleuterklas gaan, naar de eerste klas of naar 'de middelbare' opschuiven.

Wij hebben als ouders en opvoeders zelf ook moeten ervaren dat verandering en afscheid er altijd is en altijd zal zijn. Dat we ons daarmee moeten verzoenen. Onze kinderen blijven niet klein, lief en gehoorzaam. Ze worden pubers, gaan een eigen mening vormen, gaan rebelleren en debatteren. Gaan ons als ouders toetsen: doen ze wat ze zeggen, zijn ze eerlijk en oprecht in wat ze ons voorhouden en voorleven? Later als volwassene kunnen ze bij je terugkomen met blijde berichten of bij tegenslag. De 'navelstreng' met je kinderen duurt een leven lang.

Ik spreek uit ervaring.

En voor ons als volwassenen blijft het leven ook niet altijd hetzelfde: we doen nog een studie of veranderen van baan, we verhuizen misschien, bezoeken nieuwe landen en krijgen nieuwe vrienden. Tijdens de schooltijd van onze kinderen leerden wij als ouders ook mee, ontwikkelden we nieuwe inzichten, werden we verrijkt met kennis over antroposofie en sloegen we nieuwe wegen in die we wilden gaan verkennen. De zelf-opvoeding als ouders loopt vrijwel parallel met het opvoedingstraject wat je met je kinderen loopt. Geen ontkomen aan. Het leven staat immers niet stil!

Het Onontkoombaar Afscheid, het Grote Afscheid waar we allemaal vroeger of later mee te maken krijgen, is een ander verhaal. Dat vraagt ongelooflijk veel van een mens. We maken dat op school ook mee met elkaar bij een sterfgeval van een ouder, leerling of collega. Het kleine gedichtje over 'de gouden bal' is een erfenis van onze geliefde euritmiedocent en collega Jiri, die plotseling overleed in december 2021. Aan het einde van elke euritmieles werd de gouden bal door de kinderen vol eerbied doorgegeven in de kring, tijdens het zingen van dit liedje.

Ik denk dat dit een hele mooie manier van herdenken is: het 'doorgeven van een gouden bal', vol herinneringen en liefde. Om in de duisternis toch een glimp van licht te blijven zien. In de donkere dagen voor kerst zweeft het door de lucht. En het Kind in de kribbe leert het ons. Toon Hermans zegt het zo: 'Daar waar liefde is, bestaat er geen voorbij. In alle eeuwigheid ben jij...'

Licht, Liefde en een Gezegende Tijd
gewenst!

Ouderblog

'Ik zou mijn eigen schooltijd hier wel over willen doen'

De zoon van Natascha zit nog maar een paar maanden bij ons op school, maar ze weet het nu al zeker: de keuze voor de vrijeschool was een goede. "Een betere school kan ik mijn kind niet wensen."

Ik ben Natascha, moeder van Deaglan (4) en zwanger van Deaglans zusje die wij in februari verwachten. Deaglan zit op de Monteverdistraat in klas 2B. Mijn reis in de wondere wereld van de vrijeschool is 4 jaar geleden begonnen. Alles gebeurt met een reden en wanneer de tijd rijp is. Zo kwam een collega op mijn pad die mij kennis liet maken met de antroposofie. Dit was voor mij compleet onbekend maar het resoneerde direct op allerlei vlakken.

Gelukkig was er een vrijepeuterspeelzaal in de buurt en konden wij een bewustere keuze maken in het soort onderwijs wat goed voelde voor Deaglan. De speelzaal was gezellig, warm, huiselijk en kleinschalig. Daarnaast werd ook genoeg ruimte en tijd genomen om Deaglan te begeleiden in de overgang van thuis naar school zonder mama en papa. Een onderdeel waar ons gevoelige mannetje nog steeds moeite mee heeft.

De open avond van de basisschool was voor mij een hele ervaring. In een maatschappij waar alles zo snel gaat, digitaal wordt en we de verbinding met elkaar kwijtraken, voelde dit als een warm bad. Toen de directrice de ruimte gaf voor vragen wilde het kleine meisje in mij opspringen om te vragen of ik mijn schooltijd hier over mocht doen?!

Hier was geen twijfel over mogelijk, dit is de school. Je kind mag zich ontwikkelen op zijn eigen tempo, werken met natuurlijke materialen, saamhorigheid, heel bewust werken met de jaargetijde en veel naar buiten. Beter kon ik niet wensen en wat was ik blij dat er ook nog plek was voor Deaglan.

Nu we de eerste paar maanden op de basisschool hebben gehad, ben ik nog steeds overtuigd dat dit de juiste beslissing is. Zoveel nieuwe ervaringen, verhalen en liedjes waar Deaglan mee thuis komt. De juf heeft de rust en het geduld om hem te begeleiden in het afscheid nemen van mama en papa. Er wordt veel verbinding gecreëerd voor de ouders door bijvoorbeeld de groepsapp en het fysiek helpen bij activiteiten of feesten.

Deaglan ontwikkelt zich zo mooi en als ouder ontwikkel je automatisch mee. Is dat kleine meisje in mij stiekem toch nog haar schooltijd aan het overdoen. Ik hoop dat het vrije onderwijs meer mensen zoals ik zal bereiken. Mensen die hier nog niet mee bekend zijn maar 'voelen' dat het onderwijs anders kan en hun kinderen dit ook gunnen.

De redactie en alle medewerkers van
Vrijeschool Almere en Oosterwold
wensen iedereen een mooie kersttijd
en een gezond nieuw jaar.
Tot in 2024!

Redactie:
Michiel de Vries

Vormgeving:
Maaïke Isaacs

vrijemare@vrijeschool-almere.nl

